

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 02-03-

9553/1

Podgorica, 16. jul 2021. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
-n/r ministra, gospodina prof. dr Ratka Mitrovića-

Poštovani gospodine Mitroviću,

Povodom *Predloga odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

U vezi sa tekstom Predloga odluke, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je obavilo neposredne konsultacije sa predstavnicima JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je imalo posebno razumijevanje za izazovnu finansijsku situaciju u kojoj se nalazi JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“, te je postignut visok stepen saglasnosti i najveći dio primjedbi je usaglašen. Posebno ističemo benefite smanjenja godišnje ulaznice za sve parkove sa 27,00€ na 13,50€. Dodatno, usaglašeno je da se iznosi naknada za parking zadrže na nivou iz važećeg rješenja, odnosno da budu propisani na dnevnoj osnovi, kao i da se kod naknade za korišćenje toaleta na prostoru nacionalnih parkova precizira da je u pitanju korišćenje modernih ekoloških toaleta.

Predlogom odluke briše se stav koji se odnosi na datume za koje se za ulazak u nacionalne parkove nije naplaćivala naknada. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja ne podržava ovakav pristup. Međutim, još jednom, imajući u vidu izazovnu finansijsku situaciju u ovom javnom preduzeću sugerisemo da se bar jedan datum (21. maj ili 13. jul) zadrži kao dan kada se ne naplaćuje naknada za ulaz. Ovo posebno iz razloga što u dane nacionalnih praznika, nacionalne parkove posjećuje dominantno domicilno stanovništvo.

Imajući u vidu prethodno navedeno, da bi Predlog odluke bio prihvatljiv sa stanovišta poslovnog ambijenta, potrebno je izvršiti sugerisane izmjene prije dostavljanja Vladi na saglasnost.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga odluke i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju odluke nije potrebno obezbjedjenje finansijskih sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na tekst Predloga odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova.

S poštovanjem,

MINISTAR
g. Miloško Spajić

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog Odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predlog Odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, treba da riješi poboljšanje administrativne infrastrukture za naplatu prihoda nacionalnih parkova Crne Gore. Ovom odlukom je predložena naplata novih naknada koje nijesu do sada mogli biti naplaćivane jer nisu obuhvaćene važećom Odlukom. Prostori nacionalnih parkova čine 7,7% teritorije Crne Gore, koju karakteriše specifična prirodna i kulturna baština, zahvaljujući kojoj nacionalni parkovi imaju ne samo nacionalni već i međunarodni značaj. S obzirom da je ovo Javno preduzeće odgovorno za zaštitu i upravljanje, pripremu i implementaciju programa zaštite, kontrolu korišćenja prirodnih resursa, utvrđivanje unutrašnjih pravila i promociju, u skladu sa relevantnim zakonima i drugim propisima iz ove oblasti, neophodno je u određenim vremenskim intervalima usklađivati odluku kojom se uređuje visina i način plaćanja naknada u nacionalnim parkovima.
- Uzrok problema ogleda se prvenstveno kroz nemogućnost naplate pojedinih naknada, zbog toga što nijesu obuhvaćene važećom Odlukom, shodno čemu su izvršene izmjene iste. Takođe, u skladu sa potražnjom pojedinih usluga u nacionalnim parkovima, ukazala se potreba za korigovanjem visine naknade za godišnju ulaznicu za sve parkove, koja se naplaćuje na osnovu važeće Odluke. Sa druge strane, visina naknade za ulazak u NP Prokletije nije se mijenjala od njegovog osnivanja, i utvrđena je na simboličnom nivou, te je zbog izvršenih ulaganja u zaštitu, razvoj i unapređenje ovog područja ali i onih koja je neophodno sprovesti u narednom periodu, potrebno povećati visinu ove naknade. Takođe je potrebno povećati visinu naknade za parking na lokacijama u nacionalnim parkovima koje su određene za tu namjenu, obzirom na je visina ove naknade po važećoj odluci na izuzetno niskom nivou. Visina naknade za vožnju čamcem od splavišta do Radovan luke, ranije je utvrđena na nižem nivou od cijene koju naplaćuju privrednici koji se bave ovom djelatnošću, te bi naplatom ove naknade u tom iznosu JPNPCG privrednicima bio nelojalan konkurent, što se na ovaj način želi izbjeći. Zastupljenost pojedinih datuma koji su odabrani za dane kada se naknada za ulazak u parkove ne plaća i značaj njihovog obilježavanja nisu bili u duhu ravnopravnog tretmana svih nacionalnih parkova, te kako kriterijumi za odabir ovih datuma nisu precizno definisani, potrebno je iste brisati iz važeće odluke dok bi se odluka o eventualnom

- oslobađanju od plaćanja naknade za ulazak u nacionalne parkove donosila u skladu sa ovlaštenjima definisanim Statutom JPNPCG i finansijskim mogućnostima. JPNPCG je u prethodnom periodu radilo na razvijanju novih turističkih proizvoda, kao što su kružna tura turističkim vozom u NP Durmitor i NP Lovćen, kao i organizovane ture „Durmitorski prsten“. Za navedene proizvode, nisu utvrđene naknade u važećoj odluci, te je iste potrebno definisati na odgovarajućem nivou.
  - Posljedice problema su nepostojanje određenih naknada za korišćenje prostora Nacionalnih parkova (naplata naknada za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i sl). Ostvarivanje prihoda po osnovu navedenih naknada doprinijeće unaprijeđenju realizacije Planja/Programa razvoja Javnog preduzeća.
  - Predložena odluka će izazvati minimalne finansijske izdatke pravnim i fizičkim licima, koji svoje prihode iz poslovanja ostvaruju na prostoru nacionalnih parkova. Novim naknadama u Predlogu odluke Javno preduzeće upravo želi naplatiti više prihoda, odnosno početne prihode od velikih sistema. Ako se uzmu u obzir naponi države i Javnog preduzeća u očuvanju, zaštiti, razvoju i promociji zaštićenih područja, neophodno je da se za korišćenje prostora u zoni nacionalnih parkova utvrdi određena naknada, do nivoa koji neće uticati na njihovo poslovanje, a kojima će se spriječiti potencijalne diskriminacione mjere u odnosu na fizička lica koja plaćaju naknadu za ulazak u ova područja.
  - Javno preduzeće će sredstva ostvarena ovim putem koristiti za zaštitu, unapređenje i razvoj nacionalnih parkova, saglasno usvojenim planskim dokumentima. Ukoliko se ne bi utvrdile realne naknade za korišćenje resursa nacionalnih parkova bili bi oštećeni nacionalni parkovi, kroz smanjen kvalitet pružanja usluga.
- "Status quo" bi značio da visina prihoda na osnovu naplate naknada ostaje na istom nivou, odnosno nemogućnost ostvarivanja dodatnih sredstva za realizovanje planova i programa upravljanja i dijela programskih aktivnosti u ovim zaštićenim područjima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Kroz donošenje predmetne odluke obezbijediće se prihodi koji će se koristiti za zaštitu, razvoj i unapređenje nacionalnih parkova, realizaciju programskih aktivnosti Javnog preduzeća odnosno nacionalnih parkova, a samim tim unapređivanje i kvalitetnije sprovođenje planova i programa upravljanja nacionalnih parkova. Sa druge strane, smanjenjem cijene godišnje ulaznice za sve parkove, žele se podstaći, prvenstveno domaći turisti, da po povoljnijim uslovima posjećuju i borave na prostoru nacionalnih parkova Crne Gore.
- Pravni osnov za donošenje Predloga odluke o izmjenama Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova, sadržan je u članu 60 stav 2 Zakona o zaštiti prirode, koji između ostalog propisuje da visinu, način obračuna i plaćanja naknade za korišćenje zaštićenog područja utvrđuje upravljač zaštićenog područja, uz prethodnu saglasnost Vlade. Naknade koje po osnovu postavljanja električnih i telekomunikacionih vodova naplaćuju lokalne samouprave odnose se na dio infrastrukture koja je postavljena prema detaljnim urbanističkim planovima a koji se ne primjenjuju na prostor nacionalnih parkova, na kojem su u skladu sa zakonskim propisima definisane zone zaštite. Samim tim je potrebno definisati visinu naknade koja će se naplaćivati za postavljanje određene infrastrukture

na prostoru nacionalnih parkova u skladu sa članom 60 zakona o zaštiti prirode i članom 21 Zakona o nacionalnim parkovima.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Postizanje navedenih ciljeva moguće je izvršiti jedino kroz izmjene definisane predmetnom odlukom.
- Obaveza donošenja ovog opšteg akta proizilazi iz Zakona o zaštiti prirode i Zakona o nacionalnim parkovima i planskih dokumenata Javnog preduzeća za Nacionalne parkove Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

U nastavku je dat tabelarni pregled izmijenjenih naknada koje su predložene Odlukom u odnosu na važeće naknade:

Namjena	Jedinica mjere	Obračunski period	Visina naknade po važećoj odluci (eur)	Povećanje/smanjenje	Visina naknade po novoj odluci (eur)
ULAZNICA (uključujući posjetu Centru za posjetioce na Vranjini i Virpazaru)	po osobi	1 dan	4,00	-	4,00
IZNAJMLJIVANJE KAJAKA	Jednosjed/ dvosjed	1 dan	0,00	20,00	20,00
VOŽNJA ČAMCEM OD SPLAVIŠTA DO RADOVAN LUKE (u visini naknade uračunata ulaznica u NP Durmitor)	po osobi	po spustu	85,00	5,00	90,00
PANORAMSKA KRUŽNA TURA TURISTIČKIM VOZOM CENTAR ŽABLJAKA – SAVIN KUK	po osobi	po vožnji	0,00	7,00	7,00
PANORAMSKA KRUŽNA TURA TURISTIČKIM VOZOM CENTAR ŽABLJAKA- VAŽJE JEZERO- RIBLJE JEZERO- GROBLJE STEĆAKA- NJEGOVUĐA	po osobi	po vožnji	0,00	10,00	10,00
ORGANIZOVANA TURA DURMITORSKI PRSTEN -kombi- (u visini naknade uračunata ulaznica u NP Durmitor)	po osobi	po vožnji	0,00	20,00	20,00
ORGANIZOVANA TURA DURMITORSKI PRSTEN -džip-	po osobi	po vožnji	0,00	30,00	30,00

(u visini naknade uračunata ulaznica u NP Durmitor)					
PANORAMSKA KRUŽNA TURA TURISTIČKIM VOZOM IVANOVA KORITA - VIDIKOVAC KUK					
ULAZNICA NP Prokletije (uključujući posjetu Centru za posjetioce, edukativnih staza)	po osobi	po vožnji	0,00	3,00	3,00
Godišnja ulaznica za sve parkove	po osobi	1 dan	1,00	1,00	2,00
NAKNADA ZA KORIŠĆENJE TOALETA NA PROSTORU NACIONALNIH PARKOVA	po osobi	godina	27,00	-13,50	13,50
NAKNADE ZA UGOSTITELJSKE, TURISTIČKE, PRODAJNE, INFRASTRUKTURNE OBJEKTE I DR	po osobi		0,00	1,00	1,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje cjevovoda	m	godina	0,00	5,00	5,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje saobraćajne infrastrukture	m	godina	0,00	3,00	3,00
Korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje električnih vodova za prenos energije i informacija	m	godina	0,00	3,00	3,00
PARKING					
* Motocikl		1 dan	0,50	-0,50	0,00
* Putničko vozilo		1 dan	2,00	-2,00	0,00
* Terensko vozilo		1 dan	3,00	-3,00	0,00
* Motocikl		1 dan	5,00	-5,00	0,00
* Putničko vozilo		1 h	0,00	0,50	0,50
* Terensko vozilo		1 h	0,00	1,00	1,00
* Putnički kombi		1 h	0,00	2,00	2,00
* Autobus		1 h	0,00	3,00	3,00
„ Za ulazak u nacionalne parkove ne plaća se naknada za:		1 h	0,00	5,00	5,00
- Dan planete zemlje – 22. april;					
- Dan nezavisnosti – 21. maj;					
- Međunarodni dan biodiverziteta – 22. maj;					
- Dan evropskih parkova – 24. maj;					
- Dan Skadarskog jezera – druga nedjelja juna;					
- Dan državnosti – 13. jul;					
- Dan dijaspore NP Prokletije – 31. jul;					
- Dan NP Durmitor – 6. septembar;“					
				Briše se navedeni stav 1, člana 12 Odluke o visini i načinu plaćanja i obračuna naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova.	

*U koloni „visina naknade po važećoj Odluci“ za nove naknade koje bi se uvele navedena je vrijednost 0.

- U Odluci o visini i načinu obračuna i plaćanja naknada za korišćenje dobara nacionalnih parkova ("Sl. list CG", br. 52/2019), u članu 3 u podnaslovu „NACIONALNI PARK SKADARSKO JEZERO“, mijenja se opisni dio stavke „ULAZNICA“, zbog potrebe definisanja da se ulaznica odnosi na posjetu vodene i kopnene površine NP Skadrsko

jezero kao i u ostalim nacionalnim parkovima u skladu sa zakonom, uključujući posjetu Centru za posjetioce na Vranjini i Virpazaru. U istom podnaslovu, člana 3 dodaje se naknada za iznajmljivanje kajaka na dan, po cijeni od 20 eura, s obzirom da je u važećoj Odluci definisana cijena za iznajmljivanje kajaka na 1h, javila se potreba za definisanjem visine naknade za iznajmljivanje kajaka na dan, koja će biti povoljnija od naplate postojeće naknade po satu za cjelodnevnu uslugu.

- U članu 3 u podnaslovu „NACIONALNI PARK DURMITOR“, promijenjena je visina naknade za vožnju čamcem od splavišta do Radovan luke, po osobi, po spustu, sa 85 eura na 90 eura. Navedena izmjena je neophodna kako bi se izbjeglo stvaranje uslova za postojanje nelojalne konkurencije s obzirom na činjenicu da lokalni privrednici navedenu uslugu naplaćuju u iznosu od 90 eura, koji je neznatno veći u odnosu na naknadu koja je ovom Odlukom predviđena.

- U članu 3 u podnaslovu „NACIONALNI PARK DURMITOR“, dodaje se visina naknade za nove turističke proizvode kao što su: Panoramska kružna tura turističkim vozom centar Žabljaka – Savin kuk, po osobi, po vožnji u iznosu od 7 eura, Panoramska kružna tura turističkim vozom centar Žabljaka- Vražje jezero, Riblje jezero, Groblje Stećaka, Njegovuđa, po osobi, po vožnji 10 eura, Organizovana tura Durmitorski prsten turističkim kombijem, po osobi, po vožnji u iznosu od 20 eura i Organizovana tura Durmitorski prsten džipom, po osobi, po vožnji u iznosu od 30 eura. Turistički vozovi su u vlasništvu JPNPCG, te je neophodno formirati visinu naknade i uvrstiti ih u turističku ponudu.

- U članu 3 u podnaslovu „NACIONALNI PARK LOVČEN“, dodaje se visina naknade za novi turistički proizvod, Panoramska kružna tura turističkim vozom Ivanova korita – Vidikovac Kuk, po osobi, po vožnji u iznosu od 3 eura. Turistički vozići su u vlasništvu JPNPCG, te je neophodno formirati visinu naknade i uvrstiti ih u turističku ponudu.

- U članu 3, u podnaslovu „NACIONALNI PARK PROKLETIJE“, mijenja se visina naknade za ulaznicu u nacionalni park Prokletije koja se naplaćuje po osobi za 1 dan, sa 1,00 euro na 2,00 eura. Visina ove naknade utvrđena je u simboličnom iznosu i nije mijenjana od osnivanja nacionalnog parka Prokletije, te je potrebno istu povećati, uzimajući u obzir ulaganja u zaštitu, razvoj i unapređenje ovog područja u periodu od osnivanja.

- U članu 3 u podnaslovu „Ulaznica za sve parkove“, mijenja se visina naknade za godišnju ulaznicu za sve parkove sa 27 eura na 13,50 eura. Prema podacima iz prethodnih godina domaći turisti ostvare oko 10% od ukupnog broja posjeta nacionalnim parkovima. Prema važećoj Odluci, cijena godišnje ulaznice iznosi 27,00€, dok bi sa predloženim popustom iznosila 13,50€ i podrazumijeva posjetu svim nacionalnim parkovima, uključujući i Botanički vrt Dulovine. U sezoni koja nas očekuje, imajući u vidu situaciju sa širenjem zarazne bolesti COVID 19, koja se negativno odrazila na posjetu stranih turista, smatramo da će se ovim popustom povećati procenat učešća domaćih turista u ukupnoj posjeti.

Prihod od ulaznica po godinama

2016.	940.550
2017.	1.021.766
2018.	1.366.334

2019. 1.771.685

2020. 138.543

Prema navedenim podacima, može se vidjeti da ostvareni prihodi po osnovu prodaje ulaznica iz godine u godinu rastu. Izuzetak je 2020. godina, u kojoj je prisutan značajan pad prihoda, kao posledica epidemije, a u kojoj su domaći posjetioци bili oslobođeni plaćanja naknade za ulazak u nacionalne parkove. Prihodi od prodaje jednodnevnih ulaznica u ukupnim prihodima po osnovu svih prodatih ulaznica učestvuju sa čak 99% u odnosu na sve ostale vrste ulaznica. U toku 2019. godine, sistem naplate ulaznica je unaprijeđen uvođenjem softvera koji je omogućio precizne podatke o strukturi posjetilaca nacionalnih parkova pri čemu je evidentirano da strani turisti čine nešto više od 90% dok je domaćih posjetilaca manje od 10%. Godišnja ulaznica za sve parkove od 27 eura, uvedena je u avgustu 2019. godine zbog čega ista nije stavljena u prodaju, ali je početkom 2020. godine i 2021. godine evidentirano veliko interesovanje za istu od strane domaćih posjetilaca zbog čega se odobravanjem popusta od 50% želi stimulisati kupovina iste, kako bi se procentualno učešće domaćih posjetilaca u ukupnom broju povećalo. Sa druge strane, na ovaj način se daju olakšice na kupovinu godišnje ulaznice usled situacije koju je izazvala aktuelna pandemija COVID 19.

- U članu 3, dodaje se podnaslov „Naknada za korišćenje toaleta na prostoru nacionalnih parkova“ u visini od 1 euro po osobi. JPNPCG planira značajna ulaganja i modernizaciju toaleta na prostoru nacionalnih parkova, te je zbog potrebe regulisanja troškova održavanja istih, potrebno odrediti visinu naknade koju krajnji korisnik plaća za navedenu uslugu.

- U članu 4 važeće Odluke dodate su tri nove naknade koje se odnose na sve nacionalne parkove, i to za: korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje cjevovoda (godina 5,00 €/m); korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje saobraćajne infrastrukture (godina 3,00 €/m); korišćenje prostora nacionalnog parka za postavljanje električnih vodova za prenos energije i informacija (godina 3,00 €/m).

- Na prostoru nacionalnih parkova postavljeni su infrastrukturni objekti raznih namjena (elektro – energetska, telekomunikacioni željeznički i dr.), koji su definisani različitom propisima u zavisnosti od oblasti na koju se odnose. Kako bi Javno preduzeće bilo u mogućnosti naplaćivati naknade za ove objekte potrebno je izmijeniti odluku u ovom dijelu, čime će biti definisan osnov za naplatu naknada za sve infrastrukturne objekte, kao i za postavljanje cjevovoda, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i slično.

- U članu 6 važeće Odluke, mijenja se iznos naknade za parking na prostoru nacionalnih parkova, kao i obračunski period za koji se naknada naplaćuje umjesto dnevne naknade, naknada će se naplaćivati po 1h i to za: motocikle 0,5 eura, putničko vozilo 1 euro, terensko vozilo 2 eura, putnički kombi 3 eura i autobus u visini od 5 eura. S obzirom da su nacionalni parkovi zaštićena područja, izuzetnih prirodnih i kulturnih vrijednosti, potrebno je navedene naknade definisati na odgovarajućem nivou, uzimajući u obzir činjenicu da se na pojedinim lokalitetima u Crnoj Gori ove naknade naplaćuju u istom ili većem iznosu, dok naknade za korišćenje parkinga u nacionalnim parkovima u regionu, značajno prevazilaze navedene iznose.

- U članu 12, briše se stav 1 koji se odnosi na datume za koje se za ulazak u nacionalne parkove ne plaća naknada. Zastupljenost pojedinih datuma i značaj njihovog obilježavanja

nisu bili u duhu ravnopravnog tretmana svih nacionalnih parkova, te kako kriterijumi za odabir ovih datuma nisu precizno definisani, potrebno je iste brisati iz važeće odluke dok bi se odluka o eventualnom oslobađanju od plaćanja naknade za ulazak u nacionalne parkove donosila u skladu sa ovlašćenjima definisanim Statutom JPNPCG i finansijskim mogućnostima.

- Visina predloženih naknada po pojedinim kategorijama neće izazvati bitnija opterećenja na poslovanje preduzetnika i pravnih lica jer smatramo da država i nacionalni parkovi ulažu sredstva u ova područja tako da se ta sredstva na neki način vraćaju u ova područja.

- Pozitivne posljedice ogledaće se u očuvanju prirodnih vrijednosti nacionalnih parkova, valorizaciji prostora na održiv način, kao i povećanju ukupne ponude Javnog preduzeća.

- Svi pozitivni efekti donošenja ove Odluke apsolutno opravdavaju troškove koji će se stvoriti jer se radi o djelatnosti koju je potrebno uskladiti sa novim djelatnostima i pružanjem usluga pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima.

- Kada je u pitanju procjena troškova koje će uvođenje naknada za cjevovode, električne, telefonske, telegrafske vodove i sl. u dijelu naknada za ugostiteljske, turističke, prodajne i infrastrukturne objekte izazvati privredi, u pitanju je minimalno opterećenje u odnosu na profit koji privredna društva koja se bave prenosom električne energije i telekomunikacijama ostvaruju i u odnosu na devastaciju koju postavljanje ovih objekata na teritoriji parkova prouzrokuje. Naime u pitanju je postavljanje objekata od javnog interesa koji sa druge strane ograničavaju prostor zaštićenih područja koji je dostupan posjetiocima kao i mogućnost da se isti iskoristi u cilju razvoja i unaprjeđenja.

U pitanju su visokoprofitna privredna društva koja su na tržištu prepoznata kao društveno odgovorna i na ovaj način se želi u skladu sa zakonom proceduralno definisati naknada koju ova društva plaćaju u cilju očuvanja prostora nacionalnih parkova. Dužine trasa koje su zahvaćene navedenom infrastrukturom utvrdiće Komisija koju će činiti predstavnici JPNPCG i privrednih društava koja su obuhvaćena ovom naknadom, nakon čega će se definisati i ukupan iznos plaćanja po navedenom osnovu. Prema preliminarnim proračunima, učešće troškova po osnovu plaćanja naknada za postavljanje infrastrukturnih objekata iznosiće manje od 3% u odnosu na neto dobit koju ova pravna lica ostvaruju. Prihodi ovih pravnih lica u proteklih nekoliko godina kreću se u rasponu od 59,7 mil eura do 80 mil eura, dok se neto dobit koju ostvaruju kreće u rasponu od 4,3 mil eura do 10,9 mil. Opterećenje koje bi naplata naknada za postavljanje vodova na ostvarenu dobit u ovoj visini izazvala u prosjeku bi iznosilo 1,5%.

Važno je naglasiti da se sprovođenjem ove Odluke doprinosi postizanju opšteg cilja većeg stepena održivog korišćenja dobara i pogodnosti koje nacionalni parkovi pružaju korisnicima.

Sredstva ostvarena korišćenjem dobara i vršenjem usluga ulagaće se isključivo u projekte unaprjeđenja zaštite prostora parkova, rekonstrukcije postojećih objekata smještajno - ugostiteljskog karaktera, parkovske infrastrukture - informativnog, prezentacionog i edukativnog karaktera, održavanje i opremanje planinarskih, pješačkih, rekreativnih i biciklističkih staza, uređenje vidikovaca, opremanje parkovskim mobilijarom i sadržajima ambijentalne higijene, projektima u funkciji uređenja prostora i zaštite bogatstva flore i faune.

- Za primjenu predloženog dokumenta ne postoje biznis barijere. Dokument neće

prouzrokovati dodatno opterećenje administracije.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Primjena ove Odluke ne iziskuje obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta po ovom pitanju.
- Ne postoje međunarodne finansijske obaveze nastale po osnovu implementacije ove Odluke.
- Nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u budžetu za tekuću fiskalnu godinu po osnovu ovog akta kao ni planirati za narednu godinu.
- Odluka ne podrazumijeva donošenje pojedinačnih akata iz kojih će proisteći nove finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa ostvariće se direktan prihod Javnom preduzeću, koje u ime države upravlja nacionalnim parkovima, a indirektno i budžetu Crne Gore kroz poreze i ostale naknade koji su predviđeni od naplate preduzetnika, pravnih i fizičkih lica, kako na lokalnom tako i na državnom nivou.
- Metodologija za obračun cijena je stepen iskorišćavanja i opremljenosti prirodnih dobara, kao i dosadašnja iskustva i pozitivna praksa primijenjena u nacionalnim parkovima Crne Gore, analize interesovanja fizičkih lica, kao i analiza kretanja visine naknada u regionu i šire.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga Odluke nije korišćena eksterna ekspertiza i konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju Odluke nema, ali svakako će biti izazova, imajući u vidu neophodnost jačanja infrastrukture na prostoru nacionalnih parkova.
- Javno preduzeće će pojačati kontrolu naplate naknada koje su obuhvaćene ovom Odlukom, kao i pravne mjere prinudne naplate korišćenja dobara nacionalnih parkova i pružanja usluga.

Indikatori su svakako broj novih preduzetnika i zadržavanje postojećih preduzetnika u nacionalnim parkovima. Takođe indikator će biti i ostvarenje planskih prihoda po osnovu naknada koje će biti naplaćene na osnovu predmetne Odluke o naknadama.

- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa nadležan je Direktor Javnog preduzeća, Upravni odbor Javnog preduzeća i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Podgorica, 29.06.2021. godine

MINISTAR
Prof. dr. Ratko Mitrović